

()

[OM OSS \(/SIDER/OM-OSS\)](#) [ANNONSE \(/SIDER/ANNONSE\)](#) [DØDSANNONSER \(/SIDER/DODSANNONSER\)](#) [MIN SIDE \(/MIN-KONTO\)](#)

Søk i Bodø Nu



Kunstneren Eva Bakkeslett prøvesmaker rømmekollen som ble servert i forbindelse med åpningen ved Bodø Kunstforening. Alle foto: Ellen Marie Sæthre-McGuirk

Den skitne sannheten

Av ELLEN MARIE SÆTHRE-MCGUIRK (MAILTO: REDAKSJONEN@BODO-NU.NO)

20.08.2017 10:00 - OPPDATERT 22.01.2018 21:28



Bord duket med bestemorsbroderier, spekemat og flatbrød satte scenen for åpningen av musikkfestukakunstneren Eva Bakkeslett sin separatutstilling ved Bodø Kunstforening.

☎ 41 58 30 00 (TEL:41583000?CALL)

✉ TIPS@BODO-NU.NO (MAILTO:TIPS@BODO-NU.NO)

Utstillingen er stramt kuratert; målrettet, visuelt tydelig og velartikulert.

Presentasjonen av Bakkesletts arbeider er noe av det mest gjennomførte kunstscenen i Bodø har å by på akkurat nå.

Biologisk mangfold

Utstillingen består av arbeid i et spekter av teknikk og media, som alle kimer fra Bakkesletts bevisste kunstneriske forskningsprosess og hennes interesse for det biologiske mangfoldet som preger liv på jorda.

Bakkesletts kunstnerskap slik det er presentert er nesten en aktivistisk gjerning med hensikt å bringe livets skitne sannhet frem i lyset. Det skitne – mikroorganismer og meitemarker, bakterier og kulturer – er ikke bare (bokstavelig talt) en liten del av denne jord. Det er selve utgangspunktet for liv og alles bærekraftig tilværelse på vår planet.

Utstillingen er en invitasjon til publikum; kom, se, lukte og høre det som gir grunnlag for liv.

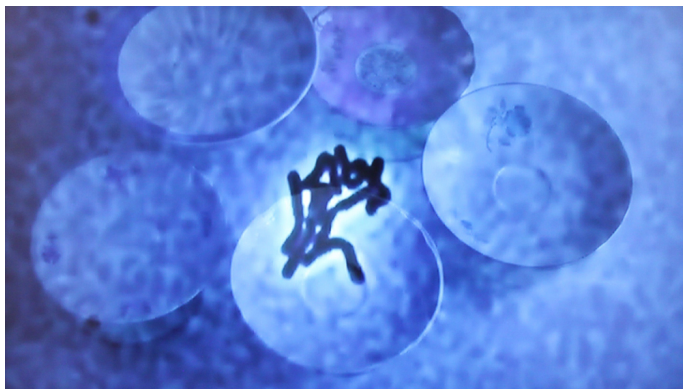
Rømmekolle

For Bakkeslett begynte denne ferden med rømmekolle – også kjent som tettemelk.

I 2014 tok kunstneren for seg rømmekolle som et kulturarvsbasert utgangspunkt for sin deltakelse på Barents Spetakkel i 2015. Resultatet, verket *Rømmekolle Revival* (2015), er et komplekst arbeid som danner det kunstneriske bakteppet til utstillingen på Bodø kunstforening.

Her møter publikummet verket som en veggmontert fotokollasj bestående av 31 foto høstet fra forskjellige fotoarkiv og fotosamlinger. Bakkeslett belyser med dette det nære samspillet mellom melkekyr og mennesker, kulturarv og bakteriekultur fra flere perspektiver; en sammenvevd tilstedeværelse som holder på å bukke under for en moderne tid, den moderne livsstilen og vår moderne effektivitet.

(Artikkelen fortsetter under bildet.)



Stillbilde fra Rømmekolle Revival – video, som viser både rømmekollen og tettegressbakterien som formerer seg.

Bakkesletts arbeid i 2014 med å nøste sammen trådene rundt rømmekollen førte henne til møter med mennesker som hadde levd med og pleiet den nesten glemte mattradisjonen. Personlige beretninger om livet med melkekyr vitner om vår nærhet til disse dyrene og et samspill med naturen som kun en kort generasjon senere kan kjønnnes som fjernt for mange.

Opptak av intervjuene danner kjernen i *Rømmekolle Radio* (2015) (med lydregi av Nathanael Gustin), som er tilgjengelig for publikum via en podcast i utstillingsrommet. Fotografiene og lydverket henger sammen med Bakkesletts *Rømmekolle Revival bok*; et unikum av et verk, hvor rømmekollen er videre presentert.

Boka er utstilt med små prøver av rømmekollekultur, slik at publikum kan selv ta del i dette prosjektet og gjenoppdage sin egen kulturarv gjennom det å lage rømmekolle. I tillegg viser Bakkeslett et kompletterende videoarbeid, *Rømmekolle Revival – video* (2015) (med kameraarbeid av Clive Ardagh), som er en presentasjon av det praktiske arbeidet med å lage rømmekolle.

For de av oss som er ny til rømmekollen er filmen nærmest en etnografisk oppdagelsesferd. Utstillingen ble også følget av et performance foredrag av Bakkeslett.

Helheten er overveldende.

Foto, intervjuer, håndlagd bok, video, performance; Bakkeslett omsvøper publikum med sitt budskap.

I denne rømmekollekulturen finner vi en mattradisjon som har holdt liv i folk og bygd, en refleksjon av vårt nære forhold til gårdsdyr og jorda, og en kilde til personlig helse og bakteriell mangfold. Rømmekollekulturen i seg selv er melk gjæret med tettegressbakterier, men rømmekollekulturen er noe mer. Da moderne gårdsdrift og pasteurisering av melka overtok hverdagen, forsvant også en del av vår kulturelle hverdag.

Heri ligger Bakkesletts budskap og mål.

Det å bringe frem i lyset at den bakteriefloraen som utgjør rømmekollens kultur har vært en integrert del av vår helse og kultur over generasjoner. Det å avle frem aksept og forståelse for at samspill med naturen er som sådan mer naturlig for oss enn å leve livet i en sterilisert, hvit kube.

Makkverk

I dette lyset blir Bakkesletts meitemark performance *Makkverk* (2017) en aha-opplevelse.

En bøtte full av kompost og *Eisenia fetida* meitemark, plassert i utstillingsrommets mest hvite kube av dem alle – blackboxen – blir et møte med naturen du sent vil glemme.

Meitemarkene boltrer seg i komposten. Deres lille samfunn på minst 10000 meitemark gjør jorda levende – om ikke gnistrende – med aktivitet og energi. De fordøyer og omgjør rester til jord tilnærmet sin egen kroppsvekt hver eneste dag. Meitemarkens rolle i å fornye dyrebar matjord er kjent, men likevel gjemt for de fleste av oss.

(Artikkelen fortsetter under bildet.)



Stillbilde fra Makkverk, som vises på blackboxens bakvegg.

Bakkeslett viser meitemarkens aktivitet på blackboxens bakvegg som en live performance samtidig som hun forsterker støyen av meitemarkenes sakte travelhet via høgtalere i rommet. En prosess som skjer rett under beina på oss blir plutselig avdekket og presentert for publikum.

I motsetning til *Rømmekolle Revival*-verkene, hvor Bakkeslett nærmest pakker på med hver eneste måte å fremstille problemstillingen som mulig, er *Makkverk* og dets beslektete arbeider en mer elegant affære.

Det er matjordas prosesser som er Bakkesletts objekt; hun trekker disse prosessene ut av den gjørmete marka og inn i det sterile gallerirommet i denne utstillingen. Avstanden mellom marka og gallerirommet gjør det kanskje enklere for publikum å ta inn over seg også denne siden av naturen som omgir oss.

Natur er ikke bare vind og vyer – det er evige prosesser i samspill og i nærhet med mennesker.

Varmen, lukta og lyden fra meitemarkens evige jobbing preger publikummets naturmøte i blackboxen. Rommet er litt ubehagelig klamt. Rommet lukter. Av råttent kål, ikke mindre. Men når du legger øret til kompostbøtten går det endelig opp for deg: her er det liv.

Radikale Reddiker

Bakterier og mikroorganismer er også utgangspunktet for *Radikale Reddiker* (2017).

En fantastisk kortvokst skog som Bakkeslett har presentert i et eget rom i utstillingslokalene.

(Artikkelen fortsetter under bildet.)



Knollskjelettskogen.

Reddiker og andre spiselige knoller som ikke ble dratt ut av jorda tidsnok, ble oppspist og uthulet av bakterier og mikroorganismer. Igjen var skjøre knollskjelett; de mest delikate former med en porselensaktig overflate. Knollskjelettene er snudd på hodet og sterkt belyst fra siden. Skyggespillet på veggen iscenesetter skogen på golvet.

Man kan ikke dy seg – tanker om opp-ned verdenen fra Alice in Wonderland løper fritt. Men det aner meg at Bakkesletts budskap er noe mer alvorlig. Det er ikke knollskjelettene som er snudd på hodet; det er vi som er invitert inn under jordas overflate. Invitert til å kikke rundt omkring. For å se. Og studere.

Det er noe musealt over installasjonen, som på de eldre naturhistoriske museene. Dette er ikke et sted for lek, men for bevisst undring.

(Artikkelen fortsetter under bildet.)



Detaljbilde fra knollskjelettskogen.

Deltagelse

Bakkesletts utstilling oppmuntrer til deltakelse på flere forskjellige nivåer, og har som sådan en form som flere vil ha sett før i samtidskunsten.

Også kunst i det offentlige rom har i økende grad vært slike deltakende kunstprosjekter som oppmuntrer til refleksjon, endring og eierskap. Et slikt post-postmodernistiske kunstnerskap vil kanskje ikke appellere alle besøkende; det skiller seg betydelig fra modernismens velkjente kunstneriske vektlegging av objekt, form og farge.

Men er du en av de få som ikke har fått utstillingen med deg, bør du benytte deg av muligheten til å se den nå. Bakkeslett er sikker i sin presentasjon og utstillingen vitner om en garvet kunstner med et tydelig kunstnerskap. Bli med og oppdag noe nytt. Eller – som det egentlig er – gjenoppdag noe gammelt.

I dag, søndag 20. august, er siste mulighet til å oppleve utstillingen.

f () t () e ()

LES OGSÅ



Sannheten om kaffe
(/sannheten-om-kaffe/19.01-06:43)



– For å være helt ærlig, så har jeg noen ganger dratt en hvit løgn, jeg også
(/sondagspreken/22.01-10:59)



– Sannheten er at Bodø er en gørrkjedelig by som folk i det lengste vegrer seg for å dra til
(/sannheten-er-at-bodo-er-en-gorrkjedelig-by-som-folk-i-det-lengste-vegrer-seg-for-a-dra-til/09.01-04:07)

DEBATT

Bodø Nu oppfordrer leserne til saklig debatt!

Tenk over hva man skriver og vis hensyn. Kommentarfeltet overvåkes av våre moderatorer. Grove overtredelser av normal debattskikk kan straffes med utestengelse.

0 kommentarer

Sorter etter Eldste



Legg til en kommentar ...

[Programtillegg for Facebook-kommentarer](#)

Kopibeskyttet publiseringsløsning © Nu Publishing AS 2018
Vi følger Vær varsom-plakaten - Ansvarlig redaktør: Markus André Jensen (mailto:markus@bodo-nu.no)